

Allen Ginsberg: Üvöltés

(Howl)

Carl Solomonnak

Eörsi István fordítása

I

Láttam nemzedékem legkiválóbb szellemeit örülettől szétroncsoltan, éhezve hisztériukus-pucéran,

vánszorogva néger utcákon át hajnalban hajszoltak dühödt Tüdőfést,

angyalképzű hipsztereket akik ős-mennyei vággyal tapadnának az égi gépezet csillagos dinamójához,

akik szegényen és rongyosan és beesett szemmel és szipósan felültek füstölve a hidegvizes lakás természetfeletti éjszakájában a városok csúcsai fölött lebegve tűnődő dzsessz-zenére,

akik lecsupasztították agyukat a Mennynek a Magasvasút alatt és tántorgó mohamedán angyalokat láttak bérházak tetején fényárban úszva,

akik sugárzó-hűvös szemmel járták az egyetemeket Arkansast és Blake-fényű tragédiákat hallucinálva a háború tudorai közt,

akiket elűztek az akadémiákról mert becsavarodtak és obszcén ódákat firkáltak a koponya ablakaira,

akik borostás szobákban gatyában guggolva elégették pénzüket papírkosarastul a Rémségre fülelve a falon át,

akiket letartóztattak mert ágyékszakállukban marijuánával lépték át Laredónál a határt New York felé,

akik tüzet nyeltek festő szállodákban vagy halálos terpentint ittak a Paradise Alleyben, vagy eltisztítótüzeltek torzójukat minden éjszaka

álmokkal, drogokkal, riasztó rémlátomásokkal, szesszel és fasszal és véget-nem-érő numerákkal,

az elmében didergő felhő és villám példátlan zsákutcáit amint Kanada és Paterson pólusai közt kanyarogva kivilágítják a köztes Idő teljes mozdulatlan világát,

csarnokok áttetsző meszkalin-tömörségét, temető-udvar hajnalán zöld fát, bormámort háztetők fölött, külvárosi kirakatokból drogosan meglovasított autóba szivárgó dzsessz-zenét, közlekedési lámpák neonvillogását, napot és holdat és a brooklyni fák vibrálását süvöltő téli homályban, kuka-hantát és az elme kedves királyi fényét,

akik metróhoz láncolták magukat végtelen benzedrines száguldásra Batterytől a szent Bronxig, míg kerekek és gyerekek zajától kikészülve vonagló szájjal kiegészített kongó koponyával belefulladtak a bronxi állatkert iszonyú ragyogásába,

akik elmerültek minden éjjel valamelyik Bickford-csehó tengeralattjáró fényében majd kilebbentek és a sivár Fugazzi-presszó pállott sördélutánjában figyelték a hidrogén-wurlitzer végítélet-robaját,

akik hetven órán át beszéltek egyfolytában a parktól a kégljükig, a diliháztól a múzeumig, a Brooklyni Hídig,

Platonikus társalkodók elveszett légióit amint levetik magukat a tornácokról a vészkijáratok vaslépcsőiről az ablakpárkányokról az Empire State Buildingről és le a holdról,

blablabláblázva sivítva okádva fényeket és emlékforgácsokat és pletykákat susogva és a szemgyönyöreit és kórházak fegyházak háborúk sokkjait,

szellemóriásokat amint hét napon és éjjelen át kiapadnak a teljes önmehtagadásban, ragyogó szemük, a zsinagóga étke, a járdára szórva,

akik felszívódnak a semmi Zenjében Mucsán maguk után húzva a bivalybasznádi városházát ábrázoló kétértelmű képes levelezőlapok csíkját,

gyötri őket Kelet veritéke tangeri csontórló kín kínai migrén a kábítószerelvonókúrás newarki sivár bútorozott szobában,

akik körbe-körbe kószáltak éjfélkor a rendezőpályaudvaron tűnődve, hogy merre tűnjenek el, és elmentek és a kutya se sírt utánuk,

akik füstöltek míg zaka-zaka-zakatolt a tehervonat havon át magányos farmok felé a nagypapa-éjben,

akik tanulmányozták Plotinost Poe-t Juan de la Cruz a telepátiát és a bibáb kabalát mert a Kozmosz ösztönösen vibrált a lábuk előtt a lapályon,

akik magányosan csavarogtak Idaho utcáin keresve olyan látomásos indián angyalokat akik látomásos indián angyalok,

akik azt hitték hogy csak káprázik az eszük, amikor Baltimore felragyogott természetfeletti önkívületben,

akik limuzinba szökkentek Oklahoma kínai kandúrjával a kisváros téli esőjének éjféli utcalámpáitól felajzva,

akik éhesen és magányosan kószáltak Houstonban dzsesszt vagy szextársat vagy füvet keresve, és követték a bővöletes spanyolt, hogy Amerikáról és az Öröklétről társalogjanak vele, reménytelen feladat, így hát Afrikába hajóztak,

akik eltűntek Mexikó vulkánjaiban és csak farmerruhájuk árnyát hagyták hátra meg lábát és költészetük hamvát, Chicago kandallójába szórva,

akik fel-felbukkantak a Nyugati Parton az FBI után nyomozva, szakállas, rövidnadrágos, érzékeny bőrű szexi fiúk érthetetlen röplapjaikkal,

akik cigarettával lukakat égettek a karjukba hogy tiltakozzanak a kapitalizmus bódító dohányköde ellen,

akik szuperkommunista pamfleteket szórtak szét az Union Square-n, sírva levetköztek miközben Los Alamos szirénáinak bögése meg a Wall Street bögése földhöz csapta őket és a Staten Island-i komp is bögött,

akik sikoltozva roppantak össze fehér tornatermekben meztelenül vacogva más csontvázak gépezete előtt,

akik nyomozók nyakába haraptak és kéjesen sikoltoztak rendőrautókban amiért nem a bűnnek hódoltak, hanem saját fortyogó homoszexualitásuknak és szeszeiknek,

akik térdenállva üvöltöttek a metróban, nemiszerveket és kéziratokat lóbáltak amikor leráncigálták őket a tetőről,

akik seggbebaszatták magukat szent motorbiciklistákkal és sikoltoztak a gyönyörtől, akik szoptak vagy akiket leszoptak ama emberi szeráfok, a tengerészek, az atlanti és karib szerelem csinibabái,

akik kúrtak reggel este rózsaligetekben köztetek füvén és temetőekben szabadon ontva spermájukat bárki örömére, aki akarta,

akik csuklottak vég nélkül vihogásuk zokogásba fulladt a buzi-fürdő kabinjában amikor a szöke és meztelen angyal belépett hogy kardjával átdöfje őket,

akik átengedték fiúszereit a végzet három vén szipirtyójának az egyik félszemű szipirtyó a heteroszexuális dollár a másik félszemű szipirtyó kiinteget az anyaméhéből és a harmadik csak ül a seggén és elnyisszantja a mester szövőszékének érteleméből szőtt arany szálait,

akik önkívületben és telhetetlenül közösültek egy üveg sörrel a kedvesükkel egy pakli cigarettával egy gyertyatartóval és leestek az ágyról és folytatták a padlón és odalent a hallban és a falnak ájulva fejezték be a végső pina látomásával és elélveztek megszökve a tudat utolsó gheczyje előtt,

akik millió lány punciját édesítették remegve a napfényben és reggel vörös szemmel eltökélték hogy megédesítik a kelő nap punciját, pajtában villanó fart és pucékat a tóban,

aki kurválkodva járta be Colorádót éjjel-lopott autók miriádjaiban, N.C, e költemény titkos hőse, Denver kakasa és Adonisz - öröm az emlékezetnek a tengernyi sok lefektetett lány üres grundokon és kerthelyiségekben, mozik szuvas széksorai közt, vagy hegytetőn, barlangokban vagy vézna pincéernőkkel útszéli magányban a szokásos alsószoknya-fellibbentések és különösképp a tikos szolipszizmusok benzinkúti vécékben és szülővárosa utcácskáin is,

akik kihunytak nagy mocskos mozikban, álomra ébredten, a hirtelen Manhattanben, és kikászálódtak az alagsorokból a könyörtelen tokajitól másnaposan és a Harmadig Sugárút vasálmainak rémségeitől dúltan és betámolyogtak a munkaközvetítő hivatalokba,

akik egész éjszaka vérrel teli cipőkben kóvályogtak hóbuckás dokkokon egy gőzzel és ópiummal teli szobába nyíló ajtóra várva az East Riverben,

akik nagy öngyilkossági drámákat szerkesztettek Hudson-menti sziklaparti lakásukban a hold háborúskék fénykévéje alatt, koszorúzza fejüket babér a feledésben,

akik megették a képzelet birkagulyását és felkérődztek a rákot a Bowery folyóinak iszapos fenekén,

akiket megríkatott az utcák románca míg tolták hagymával és rossz zenével megrakott targoncájukat,

akik ládákban ülve ziháltak a sötétben a híd alatt majd felkeltek hogy műhelyükben klavicseballót konstruáljanak,

akik lángkoronásan köhögtek a Harlem hatodik emeletén a tuberkulózisos ég alatt a teológia narancsrekeszeinek sáncai közt,

akik egész éjjel firkáltak ringva és rengve rockandroll ritmusú lelkesült varázsigéket amelyek a sárga reggelben halandzsza-stancákká változtak át,

akik romlott húst fűztek tüdőt szívet lábat farkat borscsot és tortillát a tiszta növényi királyságról ábrándozva

akik hússzállító kamionok alá buktak egy tojást keresve,

akik lehajították óráikat a tetőről az Időn-kívüli Örökkévalóságra szavazva és a következő évtizedben naponta ébresztőórák hullottak a fejükre,

akik egymás után háromszor nyiszálták el csuklójukat sikertelenül, majd abbahagyták és régiségkereskedést nyitottak, és bőgték azt híve hogy öregszenek,

akik ártatlan flanel-ruhában elevenen égtek el a Madison-Square-en ólomnehéz versek záporában és a divat vas-regimentjének tintás zűrzavara közt miközben a hirdetések buzitündérei nitroglicerinesen sikítottak és a baljósan intelligens szerkesztők mustárgázt leheltek rájuk vagy elgázolták őket az Abszolút Valóság részeg taxijai,

akik leugrottak a Brooklyni Hídról ez csakugyan megesett és ismeretlenül feledésbe merülve sétáltak el a kínai negyed levesszagú sikátorainak és tűzoltókocsijainak kísérteties kábulatában és még egy pohár ingyen sör se pottyán le nekik,

akik kidaloltak ablakaikból kétségbeesve, kiestek a földalatti ablakán, beleugrottak a szennyes Passaicba, négerekre vetették magukat, utcákon üvöltöztek, borosüvegcserepeken táncoltak mezítláb széttörték az 1930-as nosztalgikus európai német dzsessz-lemezeket felhajtották a whiskyt és a véres klóban nyöszörögve okádtak, fülükben nyögések és roppant gőzkürtök sivítózása,

akik végigszáguldtak a múlt országútjain egymás versenymotorosított autójú Golgotája börtön-magánya felé dutyi-dzsessz-romantikába átlényegülve,

aki átautózta Amerikát hetvenkét óra alatt hogy megtudja van-e látomásom vagy neked van-e látomásod vagy neki van-e látomása hogy megtudja milyen az Öröklét,

akik Denverbe utaztak, akik Denverben haltak meg, akik Denverbe tértek vissza és vártak hiába, akik örködtek Denver felett és tűnődtek Denverben árván és végül odébbálltak hogy kitáruljon az Idő előttük és Denver most árva hősei nélkül,

akik térdre buktak reménytelen székesegyházaikban egymás üdvéért és fényéért és melléért imádkozva míg a lélek felragyogott bennük egy pillanatra,

akik szétroncsolták a börtönben szellemüket aranyfürtű förtelmes bűnözőkre várva, szívükben a valóság bája édes bluesokat daloltat Alcatrazhoz,

akik visszavonultak Mexikóba kábítószerelni vagy a Sziklás-hegységbe a gyengéd Buddhához vagy Tangiersbe fiúkhöz vagy a Southern Pacific vasútvonalon száguldozó fekete mozdonyra vagy a Harvardra Narcissusra vagy a Woodlawn-temetőbe hím-koszorúba fonódni vagy a sírba,

akik elmeorvosi vizsgálatot követeltek hipnotizmussal vádolva a rádiót és magukra maradtak örületükkel és kezükkel és egy döntésképtelen esküdszékkel,

akik krumplisalátával dobálták meg a New York Város Kollégiumának dadaizmusról értekező előadóit majd borotvált fejjel feltűntek a tébolyda gránit lépcsőin öngyilkosságról habrakolva és azonnali homloklebeny-műtétet követeltek,

és akiknek az inzulin kézzelfogható üressége helyett metrazolt elektrosokkot hidroterápiát pingpongot és amnéziát adtak,

akik rosszkedvükben tiltakozásképp csupán egyetlen jelképes pingpongasztalt borítottak fel, majd katatóniába süllyedtek rövid időre,

évek múlva vérparókájukat könnyeiket és ujjait leszámitva tökkopaszán tértek vissza a Keleti Part tébolydájának örei által meghirdetett és nyilvánvalóan örült végítélethez,

Pilgrim State Rockland és Greystone hányásszagú termeibe, a lélek visszhangjaival pörlekedve, ringva és rengve éjféli magányos padon a szerelem archaikus kőasztalánál, az élet álma lidércnyomás, hold-nehéz kővé váltak a testek,

anyjuddal akit végül, és az utolsó fantasztikus könyv kirepült az ablakon és az utolsó ajtó becsukódott hajnali négykor és válaszképpen az utolsó telefon falhoz csapódott és az utolsó bútorozott szobából kihordták az elme utolsó bútorarabját, a végében egy sárga papírtekercs felszállt a drótkampóról és még ez is csak képzelgés, reményteljes hallucináció-forgácsnál nem több -

ó Carl, nem vagyok biztonságban míg te nem vagy biztonságban és te most valóban benne ülsz az idő abszolút állati szószában -

és aki ennél fogva végigfutott a jeges utcákon hirtelen megvilágosodás megszállottjaként, igenis készíthető arany az uráthidalásból a felsorolásból a váltakozó mértékből és a rezgő síkfelületből,

aki megálmodta és egymás mellé helyezett képekkel megalkotta az Idő és Tér testetöltött hézagjait, és becsalogatta 2 látható képzet közé a lélek arkangyalait és összekapcsolta az

alapvető igéket és összeillesztette a tudat főnevét és gondolatjelét és repesve megtelt a Pater Omnipotens Aeterne Deus érzetével

hogy újra alkossa a szegény emberi próza szintaxisát és időmértékét és némán és sugárzó ésszel és szégyentől remegve ott áll előtted és el-nem-ismerten is kizengi a lélek vallomását csupasz és végtelen fejében születő gondolatainak ritmusára,

az örült csavargó és az Idő angyali homokos naplopója ismeretlenül is lejegyzí itt ami talán még elmondandó a halált követő időszakban,

és a rózsa ismét testet ölt a dzsessz kísérteties rongyaiban a zenekar aranyszarvú árnyékában és zengi Amerika csupasz szellemének szeretetsóvár szenvedését eli eli lamma lamma sabaktáni szaxofon szvitás mely megborzongatta a városokat egészen az utolsó rádióig

az élet költeményének abszolút szívével melyet saját testükből metéltek ki hogy legyen mit enni ezer esztendeig.

II

Milyen cement- és alumínium-szfinx lékelte meg koponyájukat és falta fel képzeletüket?

Moloch! Magány! Szenny! Rútság! Szemétládák és elérhetetlen dollárok! Lépcsőházak alján sívító kölykök! Hadseregekben zokogó fiúk! Parkokban síró vénemberek!

Moloch! Moloch! Moloch lidércnyomása! Szeretetlen Moloch! Csupa-ész Moloch! Moloch az ember vaskezü bírása!

Moloch a felfoghatatlan börtön! Moloch a keresztberakott lábszárcsont lelketlen fegyház és a bánat Kongresszusa! Moloch kinek épületei ítéletek! Moloch a háború köszikléje! Moloch a megszedített kormányok!

Moloch kinek szelleme színtiszta gépezet! Moloch kinek vére keringő pénz! Moloch kinek ujjai tíz hadsereg! Moloch kinek melle kannibál dinamó! Moloch kinek füle füstölő sírgödör!

Moloch kinek szeme ezer vak ablak! Moloch kinek felhőkarcolói a hosszú utcákon végtelen Jehovák! Moloch kinek gyárai álmodnak és vartyognak a ködben! Moloch kinek gyárkémei és antennái megkoronázzák a városokat!

Moloch kinek szerelme végtelen olaj és kő! Moloch kinek lelke villamosság és bankok! Moloch kinek szegénysége a zseni fantomja! Moloch kinek végzete szexnélküli hidrogén-felhő! Moloch kinek neve Ész!

Moloch akiben magányosan ülök! Moloch akiben Angyalokkal homokozok! Örültek Molochban! Faszt szopva Molochban! Szeretetlenül és férfiatlanul Molochban!

Moloch ki lelkembe korán benyitott! Moloch kiben testetlen tudat vagyok! Moloch ki felriasztott természetes önkívületemből! Moloch kit elhagytok! Felébredek Molochban! Az égből fény özönlik!

Moloch! Moloch! Automata-lakások! láthatatlan külvárosok! csontváz kincstárak! vak fővárosok! démoni iparágak! fantom-nemzetek! legyőzhetetlen tébolydák! gránit faszok! szörnyeteg bombák!

Megroppant a gerincük míg Molochot az Égbe emelték! Kövezetek, fák, rádiók, tonnák! felemelik a várost az Égig mely létezik és mindenütt ott van felettünk!

Látomások! előjelek, hallucinációk! csodák! önkívületek! sodródtak lefelé az amerikai folyón!

Álmok! imádatok! megvilágosodások! vallások! érzelmes zagyvaságból egész hajórakomány!

Áttörések! a folyón túlra! kiborulások és keresztre feszítések! sodródni az árral! Mámorok! Jelenések! Kétségbeesések! Tíz év állati sikolyai és öngyilkosságai! Agyak! Új szerelmek! Őrültk nemzedék; az Idő sziklái mind lejjebb és lejjebb!

Igazán szent nevetés a folyóban! Mindnyájan látták! a vad szemek! a szent murikat! Elbúcsúztak! Leugrottak a tetőről! a magányba! integetve! kezükben virág! Le a folyóhoz! az utcára le!

III

Carl Solomon! Veled vagyok a Zárt Osztályon
ahol örültebb avagy nálam

Veled vagyok a Zárt Osztályon
ahol nyomorultul érzed magad nyilván

Veled vagyok a Zárt Osztályon
ahol anyám árnyát utánzod

Veled vagyok a Zárt Osztályon
ahol megölted tizenkét titkárodat

Veled vagyok a Zárt Osztályon
ahol nevensz e láthatatlan viccen

Veled vagyok a Zárt Osztályon
ahol nagy írók vagyunk ugyanazon a borzalmas írógépen

Veled vagyok a Zárt Osztályon
ahol állapodod súlyosra fordult a rádió is bemondta

Veled vagyok a Zárt Osztályon
ahol a koponya képességei nem fogadják már be az érzékek kukacait

Veled vagyok a Zárt Osztályon
ahol az utcai vénkisasszonyok melléből teát iszol

Veled vagyok a Zárt Osztályon
ahol püfölsz ápolónőidnek a bronxi hárpiaéknak a testét

Veled vagyok a Zárt Osztályon
ahol kényszerzubbonyban sikoltozol hogy elveszted az Alvilág most folyó pingpongmeccsét

Veled vagyok a Zárt Osztályon
ahol csapkodod a kataton zongorát a lélek ártatlan és halhatatlan ne ölhesse meg istentelenül
egy felfegyverzett tébolydában

Veled vagyok a Zárt Osztályon
ahol ötven új áramütés sem kergetheti vissza testébe a lelked mely az űrbeli kereszthez
zarándokol

Veled vagyok a Zárt Osztályon
ahol örülettel vádolod orvosaidat és héber szocialista forradalmat tervezel a fasiszta nemzeti
Golgota ellen

Veled vagyok a Zárt Osztályon
ahol felhasogatod majd Long Island egét és feltámasztod eleven emberi Jézusodat az
emberfölötti sírból

Veled vagyok a Zárt Osztályon
ahol huszonötezer örült elvtársad együtt elénekli az Internacionálé végső szakaszait

Veled vagyok a Zárt Osztályon
ahol öleljük és csókoljuk az Egyesült Államokat takaróink alatt az Egyesült Államokat aki
egész éjjel köhög és nem hagy bennünket aludni

Veled vagyok a Zárt Osztályon
ahol villanyozottan ébredünk a kómából saját lelkünk repülőgépeink bömbölése ébreszt fel a
tető felett húznak el angyali bombákat jöttek ledobni a kórház megvilágosul képzelt falak
beomlanak Ó csupacsont légiók egykettő ki innen Ó irgalmas csillagflitteres sokkja az örök
háború beköszöntött Ó győzelem dobd le alsóruhádát szabadok vagyunk

Veled vagyok a Zárt Osztályon
álmaimban tengeri utazástól csöpögve sétálsz az autópályán Amerikán át, könnyesen érkezel
kunyhóm ajtajához a nyugati éjszakában.